

Kraków, 7 października 2021 r.

„ZATWIERDZAM”
REKTOR
dr hab. Stanisław Mazur, prof. UEK

SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU GRY DECYZYJNEJ

Temat: Przygotowanie i realizacja wybranych zadań operacyjnych w Uniwersytecie
Ekonomicznym w Krakowie

Cel: Podnoszenie wiedzy i umiejętności kierowniczej kadry Uniwersytetu niezbędnej do wykonywania zadań obronnych zarówno w czasie stałej gotowości obronnej jak i podczas jej podwyższania. Doskonalenie współdziałania kierowniczej kadry w zakresie przygotowania i realizacji zadań obronnych.

Termin: 23-29 września 2021 r.

Miejsce: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Sala Muzealna (sala 110)

Uczestnicy gry decyzyjnej:

- 1) dr hab. Stanisław Mazur, prof. UEK – Rektor (kierownik gry decyzyjnej);
- 2) mgr Andrzej Mrozek – Starszy specjalista ds. Obronnych (organizator-sprawozdawca);
- 3) prof. dr hab. Paweł Lula - Prorektor ds. Nauki;
- 4) dr hab. Karolina Klecha-Tylec, prof. UEK - Prorektor ds. Kształcenia i Studentów;
- 5) dr hab. Piotr Buła, prof. UEK - Prorektor ds. Projektów i Współpracy;
- 6) dr hab. Anna Moździerz, prof. UEK - Dziekan Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa;
- 7) dr hab. Marcin Zawicki, prof. UEK - Dziekan Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej;
- 8) dr hab. Bernard Ziębicki, prof. UEK - Dziekan Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości;
- 9) dr Jarosław Bober - Dyrektor Kancelarii Rektora;
- 10) dr hab. Krzysztof Machaczka, prof. UEK - Dyrektor Departamentu Marki i Komunikacji;
- 11) dr Krzysztof Głuc - Dyrektor Departamentu Zasobów i Rozwoju;
- 12) mgr Józef Andrzej Laskowski - Dyrektor Departamentu Finansów i Zamówień Publicznych (Kwestor);
- 13) prof. dr hab. inż. Stanisław Popek - Dyrektor Szkoły Doktorskiej.

Rozważane problemy:

1. Kto oraz w jaki sposób realizuje zadania obronne? Kiedy „zarządzamy”, a kiedy „ogłaszamy” postanowienia i decyzje?
2. Środowisko bezpieczeństwa. Jak definiujemy zagrożenia i szanse?
3. Okoliczności, czas, miejsce. Słabe i mocne strony?
4. W jaki sposób zapewniamy ochronę dla wartościowych składników majątkowych, w tym dla zasobów informacyjnych i urządzeń informatycznych?
5. Jakie skutki prawne rodzą podejmowane w sytuacjach kryzysowych decyzje?

Przebieg gry decyzyjnej:

- etap pierwszy (23 września) – zapoznanie uczestników z planem gry decyzyjnej, przesłanym *e-mail* przez organizatora-sprawozdawcę oraz zapoznanie z przepisami i dokumentami odniesienia (praca samodzielna, z możliwością konsultacji w sali 110, w godz.: 9.45-11.15);
- etap drugi (29 września, w godz.: 9.45-11.15) – referat wprowadzający, indywidualne wystąpienia i dyskusja, wypracowanie wniosków (praca zespołowa – sala 110).

Terminy:

- 1) do 10 października 2021 r. – opracowanie sprawozdania z przebiegu gry decyzyjnej przez organizatora-sprawozdawcę i przedłożenie sprawozdania JM Rektorowi do zatwierdzenia;
- 2) do 15 października 2021 r. – zapoznanie *e-mail* uczestników gry decyzyjnej z treścią sprawozdania;
- 3) do 31 października 2021 r. – wdrożenie przyjętych rozwiązań i decyzji.

Przepisy i dokumenty odniesienia:

- 1) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 2) Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach;

- 4) Zarządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie organizacji wykonywania zadań obronnych w ramach powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) Zarządzenie Nr 988/2016 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 25.04.2016 r. w sprawie systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania na terenie miasta Krakowa;
- 6) Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr R-0201-17/2014 z dnia 7 maja 2014 roku w sprawie organizowania i realizacji przedsięwzięć alarmowania w Uniwersytecie (z późn. zm.);
- 7) Wypis z *Planu Operacyjnego Funkcjonowania Działu Administracji Rządowej Szkolnictwo Wyższe i Nauka w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny* – w załączniku nr 1 do pisma Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 lipca 2020 r. Nr: MNiSW.BM.KT.Z-33/20;
- 8) Wypis z *Tabeli Realizacji Zadań Operacyjnych Planu Operacyjnego Funkcjonowania Działu Administracji Rządowej Szkolnictwo Wyższe i Nauka* – w załączniku nr 1 do pisma Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 lipca 2020 r. Nr: MNiSW.BM.KT.Z-33/20;
- 9) NO-02-A060:2005 System Obronny Państwa – Plany obronne – Klasyfikacja;
- 10) Plan Operacyjny Funkcjonowania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
- 11) Instrukcja Alarmowa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Pierwszy rozważany problem i wnioski

Kto oraz w jaki sposób realizuje zadania obronne?

Kiedy „zarządzamy”, a kiedy „ogłaszamy” postanowienia i decyzje?

Odpowiedź na pytanie: „kto?” jest prosta, znajduje się w przepisach oraz w zatwierdzonych dokumentach.

Uniwersytet, jako państwowa jednostka organizacyjna, jest elementem struktury państwa i wraz z innymi elementami struktury uczestniczy w przygotowaniach obronnych, w pozamilitarnych przygotowaniach obronnych. Podstawą przygotowań jest proces planowania operacyjnego.

Planowanie, przygotowanie i realizacja zadań operacyjnych w Uniwersytecie:

- ❖ *Plan Operacyjny Funkcjonowania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;*
- ❖ *Tabela Realizacji Zadań Operacyjnych:*
  - zadania (ok. 40 zadań ujętych w zestawie),
  - zespoły zadaniowe (koordynator, realizatorzy, współwykonawcy),
  - sytuacje planistyczne (SP_1, SP_2, SP_3, SP_4);
- ❖ *Karty Realizacji Zadań Operacyjnych.*

W ramach pozamilitarnych przygotowań obronnych mamy przydzielonych przez Ministra Edukacji i Nauki około 40 zadań, ujętych w *Tabele Realizacji Zadań Operacyjnych*. Tabela jest zasadniczym, systemowym elementem *Planu Operacyjnego Funkcjonowania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*. Ponadto, w *Planie*, ujęte są podstawowe postanowienia dotyczące bezpieczeństwa w obiektach Uniwersytetu.

Do każdego zadania, decyzją JM Rektora wyznaczony jest zespół zadaniowy, składający się z Koordynatora (organ koordynujący), Realizatora (organ bezpośrednio lub pośrednio odpowiedzialny) i Współwykonawców (organ współdziałający). Koordynatorem wszystkich zadań jest Rektor. Na Realizatorów przewidziani są prorektorzy i dyrektorzy departamentów oraz Stanowisko ds. Obronnych - stosownie do posiadanych uprawnień i obowiązków służbowych. Współwykonawcy, to osoby funkcyjne wspierające działania Realizatorów. Sytuacje planistyczne odnoszą się do zdefiniowanej sytuacji militarnej.

Większość zadań dotyczy działalności edukacyjnej, o charakterze informacyjno-propagandowym. Jest kilka zadań organizacyjnych, są zadania z zakresu finansów, dotyczące gospodarki, informatyzacji i inne.

Do realizacji zadań przystępujemy na polecenie Ministra Edukacji i Nauki. Czas na podjęcie działań określony jest w dniach, z reguły są to dwie-cztery doby. Realizacja zadań wymaga formalizacji w postaci *Kart Realizacji Zadań Operacyjnych*, które wykonują Realizatorzy. Karty są przygotowane, wstępnie, przez Stanowisko ds. Obronnych; w sytuacji potrzeby zostaną wydane Realizatorom i po ewentualnym uzupełnieniu oraz uaktualnieniu będą zatwierdzane przez Rektora.

Uczelnia publiczna, jako państwowa jednostka organizacyjna, zachowując ustawowo określoną autonomię i inne prawa, jest istotna dla budowania podstaw bezpieczeństwa państwa i obronności, w dłuższej perspektywie czasowej.

W Uczelni znajduje się najistotniejszy dla obronności czynnik - czynnik ludzki, młodzież oraz znaczna ilość osób z tytułami i stopniami naukowymi. Współczesne konflikty mają charakter informacyjny. Ważna jest świadomość, odporność na manipulację, co możemy kształtować.

Istotą przygotowań obronnych jest zapobieganie zagrożeniom i konfliktom. Obronność, to działania aktywne i własne, w pełni zgodne z prawem międzynarodowym; to działania etyczne, humanitarne i patriotyczne.

Podmiotem działań obronnych jest naród. Obrona narodowa nie kłóci się z potrzebą zamierzeń integracyjnych. Jest ukształtowana historycznie, okupiona licznymi ofiarami, należy do kultury i tradycji narodowej. Nie można łatwo jej zawłaszczyć, ani zamienić.

W jaki sposób realizujemy zadania obronne? Gdy analizujemy treść poszczególnych zadań, to okazuje się, że większość z nich realizujemy na co dzień, w toku bieżącej działalności edukacyjnej. Ważnym jest chęć ich podjęcia i wykonania – tak, aby **pozyskiwać Społeczność Uniwersytetu do zachowań proobronnych**. Istotnym jest, w jaki sposób wykładowca traktuje kwestie: „państwo”, „obronność”, które pojawiają się w czasie zajęć, z życzliwością, czy niezyczliwie. Ważnym słowem, jest słowo „pozyskiwać”, czyli zachęcać, przekonywać. Pozyskiwanie, to bardziej sztuka niż rzemiosło; cel osiąga się werbalnie i poprzez osobisty przykład.

Art. 11.1.7. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zobowiązuje nas do „wychowywania studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, tradycję narodową, umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka”.

Sytuacje kryzysowe, konflikty cechuje wysoki stopień emocji. Wiele osób nie radzi sobie z emocjami. Trzeba dużo cierpliwości i spokoju. Wygrywa ten, kto potrafi zapanować nad emocjami i przejmować inicjatywę. Dobrym sposobem jest odwracanie uwagi od przyczyn emocji. Społeczeństwo jest podzielone, (od)budować zaufanie i więzy społeczne, to bardzo ważna rzecz.

Kiedy „zarządzamy”, a kiedy „ogłaszamy” postanowienia i decyzje dotyczące realizacji zadań obronnych? Problem ma charakter merytoryczny oraz formalno-prawny. Innych działań przygotowawczych wymagają przedsięwzięcia „zarządzane”, a innych „ogłaszane”. Inne konsekwencje prawne (i/lub dyscyplinarne) wynikają z „zarządzania”, a inne z „ogłaszania”. Przedmiotem naszej troski jest Społeczność Uniwersytetu, którą, w przeważającej liczbie, stanowią studenci. Zbiorowością, na którą składają się studenci zarządzać jest trudno.

Obowiązuje nas legalizm działań. Podstawą prawną naszych działań w sytuacjach kryzysowych są przepisy gdzie podmiot regulacji określany jest terminem: „obywatel”, „ludność”, „społeczność”. Najbardziej adekwatną pozostaje *ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*; normy Ustawy dotyczą obrony cywilnej, samoobrony, ochrony ludności - to właściwość ustrojowa.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami alarmy i komunikaty ostrzegawcze w ramach krajowego systemu wykrywania skażeń i alarmowania są „ogłaszane”. Ewakuacja jest „ogłaszana”. Formuła „ogłaszania” ma szersze formalno-prawne znaczenie, także w odniesieniu do innych postanowień i decyzji - to również właściwość ustrojowa.

Są jednak takie przypadki i okoliczności gdy można i należy „zarządzać”, dotyczy to sytuacji kryzysowych, zagrożeń życia i zdrowia. Zarządzenia formułuje przełożony wobec podwładnych - w zakresie posiadanych uprawnień i obowiązków (w sferze właściwości). Co do zasady obowiązuje forma pisemna zarządzeń.

Podstawowym sposobem realizacji zadań obronnych jest informowanie o realiach społeczno-politycznych i militarnych. Staramy się znaleźć właściwe do sytuacji słowa-klucze i konsekwentnie je powtarzać; wykorzystując w tym celu wszystkie dostępne sposoby i środki komunikowania.

Ważną zasadą pozostaje autoryzowanie komunikatów informacyjnych. W procesie realizacji zadań obronnych, w zakresie przygotowywania treści komunikatów, osoby funkcyjne Uniwersytetu współdziałają z Ministerstwem Edukacji i Nauki oraz z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa.

Drugi rozważany problem i wnioski

Środowisko bezpieczeństwa. Jak definiujemy zagrożenia i szanse?

Uwzględniamy zagrożenia sformułowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Zagrożenia w sferze właściwości Ministra Edukacji i Nauki:

- 1) odpływ zasobów ludzkich, wiedzy i technologii – wypływ wiedzy i technologii, niedostateczna ochrona własności intelektualnej, emigracja wykształconej kadry naukowej;
- 2) akt terrorystyczny w uczelni;
- 3) cyberatak, cyberprzestępczość;
- 4) brak możliwości realizacji ustawowych zadań ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 5) brak perspektyw zwiększenia nakładów finansowych na badania naukowe i prace rozwojowe jako następstwo aktualnych możliwości finansowych państwa;
- 6) zmniejszenie potencjału naukowego państwa;
- 7) zmiany społeczno-gospodarcze i ich negatywny wpływ na potencjał ekonomiczny państwa;
- 8) opóźnienie edukacyjne społeczeństwa i technologiczne gospodarki na tle krajów wysoko rozwiniętych i związane z tym ryzyko marginalizacji państwa;
- 9) negatywny wpływ procesów globalizacji i zmian cywilizacyjnych na stabilność finansową państwa;
- 10) ryzyko naruszenia praw własności myśli intelektualnej, w tym naukowej;
- 11) brak możliwości realizacji priorytetowych kierunków badań w związku z ogromnym wzrostem kosztów badań naukowych i prac rozwojowych;
- 12) ograniczenie międzynarodowej współpracy naukowej;
- 13) destabilizacja struktur i polityki państwa w następstwie najistotniejszych zewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
- 14) negatywne skutki potencjalnych konfliktów zbrojnych, proliferacji broni masowego rażenia oraz ataków terrorystycznych.

Wyżej wymienione zagrożenia sformułowane są w oficjalnym dokumencie, i mamy powinność aby się do nich odnieść oraz przygotować działania zapobiegawcze.

Postrzegamy trzy pierwsze zagrożenia jako najbardziej konkretne i prawdopodobne; pozostałe, jako bardziej ogólne i hipotetyczne.

Zagrożenia w sferze właściwości Ministra dzielimy na zależne od naszych działań i niezależne. Na zapobieganie pierwszym trzem mamy wpływ, pozostałe są od nas niezależne lub zależne w znikomym stopniu, z wyjątkiem pkt. 10, czyli ryzyka naruszenia praw własności myśli intelektualnej - zagrożenia sygnalizowanego także w punkcie pierwszym.

Wiemy, jak ważna jest kwestia własności intelektualnej. Problem dotyka samodzielności badań naukowych i swobody ogłaszania ich wyników. Na szczeblu uczelni istotne jest to, co dotyczy relacji: promotor (opiekun naukowy) – podopieczny; zwłaszcza w procesie przedkładania pracy naukowej. W zakresie zapobiegania naruszaniu praw własności intelektualnej kierujemy się „Dobrymi obyczajami w nauce”, sformułowanymi w *Kodeksie Etycznym Polskiej Akademii Nauk*.

Atak terrorystyczny w uczelni odnosi się do podejmowanych przez nas przeciwdziałań, które określamy terminem „przedsięwzięcia alarmowania”. Wiemy, że Uczelnia, szczególnie ze względu na otwartość swych obiektów, stanowią tzw. „miękki cel”.

Od 1 października br., po ponad półtorarocznej przerwie, w naszych obiektach są studenci. Mamy świadomość, że nie wszyscy są zadowoleni z tego faktu. Mogą mieć miejsce różne dziwne zdarzenia, w tym fałszywe alarmy, czy nawet rzeczywiste ataki terrorystyczne.

Cyberatak, cyberprzestępczość. Zasoby systemowe, aplikacje komputerowe Uniwersytetu chronione są z wykorzystaniem między innymi wielofunkcyjnej zapory sieciowej oraz systemu oprogramowania antywirusowego. Obowiązują procedury i zarządzenia Rektora dotyczące bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Spółeczność Uniwersytetu informowana jest podczas szkoleń oraz poprzez komunikaty o sposobach zapobiegania zagrożeniom w sieci. Każde stanowisko służbowe, na wypadek awarii sieci komputerowych, powinno mieć przygotowany alternatywny sposób realizacji zadań służbowych.

Posiadamy własny katalog zagrożeń:

- ◆ usytuowanie kampusu w centrum dużego miasta i w bezpośredniej bliskości ruchliwych węzłów komunikacyjnych (dworce: PKP i PKS, przelotowe ulice);
- ◆ otwartość obiektów Uczelni;
- ◆ przestrzenne rozproszenie obiektów;
- ◆ anonimowość osób przebywających w obiektach Uniwersytetu;
- ◆ bezpośrednie sąsiedztwo instytucji wojskowych;
- ◆ specyfika Uczelni jako instytucji – niewielka hierarchizacja i formalizacja działań;
- ◆ młodzi ludzie – ich labilność emocjonalna, potencjalna agresja i ekspresja;
- ◆ słabe strony, dotyczące: okoliczności, czasu, miejsca.

Jesteśmy wyczuleni na nowe, pojawiające się zagrożenia i sytuacje kryzysowe, które monitorujemy i diagnozujemy na bieżąco.

Trzeci rozważany problem i wnioski

Okoliczności, czas, miejsce. Słabe i mocne strony?

Naszej szczególnej uwagi oraz zapobiegawczych działań wymagają następujące sytuacje, które jednocześnie są naszymi słabymi stronami:

- okoliczności: juwenalia, konferencje, debaty, spotkania z udziałem wielu osób, remonty w budynkach;
- czas: weekend, po zmierzchu;
- miejsce: hala sportowa, garaż podziemny, szatnie, bagażownia, strychy.

Naszym atrybutem jest sprawny system alarmowania o zagrożeniu. Kampus Uniwersytetu znajduje się w centrum dużego miasta. Miasto posiada dyspozycyjne służby ratunkowe, zdolne udzielić nam pomocy w krótkim czasie, ważnym jest aby służby miejskie były szybko zaalarmowane. Do czasu przybycia służb ratunkowych akcją ratunkową kierują tzw. „podmioty reagowania alarmowego”, czyli osoby funkcyjne Uniwersytetu zobowiązane do aktywnych działań w sytuacji zagrożenia.

Zasadniczym sposobem naszego postępowania w sytuacjach zagrożeń jest ewakuacja, czyli zorganizowane opuszczenie zagrożonego miejsca (obiektu). W tym czasie, w pozostałych obiektach Kampusu nie zachowujemy się biernie, podejmujemy tzw. „ochronę ludności w obiekcie”. Ochrona ludności w obiekcie, to zorganizowane działania polegające na wykorzystaniu istniejących, technicznych właściwości obiektu oraz środków podręcznych do indywidualnej i grupowej ochrony osób znajdujących się w obiekcie przed skutkami skażeń i innych zagrożeń mających miejsce na zewnątrz obiektu, do czasu ustąpienia zagrożenia.

Ważna jest profilaktyka. W codziennym, bieżącym postępowaniu nie przyzwalamy na naruszanie prawa. Niezwłocznie powiadamiamy właściwe w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego organy państwa o każdym stwierdzonym przypadku stanowiącym zagrożenie dla życia lub zdrowia.

Zwracamy uwagę na nietypowe sytuacje i zachowania, wyciągając wnioski i reagując stosownie do sytuacji.

Uwzględniamy przesłanki świadomościowe, składające się na tzw. „czynnik ludzki”, unikając: rutyny, arogancji, uprzedzeń i stereotypów, błędów w ocenie sytuacji, w tym błędów konfirmacji.

Czwarty rozważany problem i wnioski

W jaki sposób zapewniamy ochronę dla wartościowych składników majątkowych, w tym dla zasobów informacyjnych i urządzeń informatycznych?

Do szczególnie ważnych składników majątkowych, wymagających skutecznego zabezpieczenia w miejscu użytkowania, bądź ewakuacji do miejsc bezpiecznych zaliczamy:

- zasoby informacyjne i urządzenia informatyczne;
- urządzenia ewidencyjne (rejestry, dzienniki ewidencji, dzienniki podawcze);
- katalogi;
- pieczęcie (urzędowe);
- woluminy („białe kruki”);
- wartościowe przedmioty i urządzenia;
- inne – uznane za ważne przez odpowiedzialną osobę funkcyjną.

W Uniwersytecie funkcjonują mechanizmy, które zapewniają ochronę wartościowych zasobów informacyjnych i urządzeń informatyki.

Stalą ochroną fizyczną przed kradzieżą, pożarem i awarią zasilania zewnętrznego objęte są zasoby infrastruktury informatycznej stanowiącej wyposażenie rdzenia sieci komputerowej oraz serwerów, macierzy i systemów kopii zapasowych.

Piąty rozważany problem i wnioski

Jakie skutki prawne rodzą podejmowane w sytuacjach kryzysowych decyzje?

Zasadnicze, bazowe postanowienia dotyczące działań podejmowanych w Uniwersytecie w sytuacjach kryzysowych określone zostały w zatwierdzonym przez Ministra *Planie Operacyjnym ...*. W *Planiu* uwzględniamy zapisy *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*:

Art. 50. 7. Rektor niezwłocznie informuje o wystąpieniu okoliczności uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie uczelni, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia w znacznych rozmiarach:

- organy właściwe w sprawach bezpieczeństwa, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego;
- ministra.

Kolejność w informowaniu organów nie jest przypadkowa; sytuacje zagrożeń domagają się działań natychmiastowych, co zapewnić może tylko „miasto”.

Z innych, ważnych dla bezpieczeństwa, ochrony ludności oraz zarządzania kryzysowego regulacji, wprowadzonych do ustawy resortowej w marcu 2020 r., wynika, że decyzje Ministra uprawniające do zastosowania **Art. 51a** oraz **198a** (wobec pojedynczej uczelni) mogą zaistnieć tylko wtedy, gdy Rektor zastosuje **Art. 50. 7**.

Oprócz przesłanek formalno-prawnych, którymi się kierujemy, zasadniczą przesłanką podejmowanych w Uniwersytecie działań jest przesłanka merytoryczna, czyli: realna potrzeba i konieczność zapewnienia bezpieczeństwa dla osób przebywających w obiektach Uniwersytetu, poprzez zorganizowane działania.

Niektóre sytuacje kryzysowe wymagają działań uznawanych w tzw. „sytuacjach normalnych” za bezprawne i/lub szkodliwe. Dlatego osoby, z obawy przed naruszeniem prawa, nie podejmują niezbędnych decyzji i działań, co jest nieuzasadnione, gdyż prawo przewiduje okoliczności wyłączające odpowiedzialność za takie czyny; m.in.: działanie w ramach uprawnień i obowiązków, obronę konieczną oraz stan wyższej konieczności.

- Działanie w ramach uprawnień i obowiązków – postanowienia zawarte w zatwierdzonych dokumentach (*Plan Operacyjny, Instrukcja Alarmowa*), to nie slogany, lecz podstawa prawna do zdecydowanych działań. Zatwierdzony dokument jest prawem także dla organu zatwierdzającego.
- Obrona konieczna (Art. 25. kk) – polega na odpieraniu bezpośredniego, bezprawnego zamachu na jakiegokolwiek dobro chronione prawem, przy użyciu środków koniecznych do odparcia tego zamachu, w sposób współmierny do jego niebezpieczeństwa.
- Stan wyższej konieczności (Art. 26. kk) – polega na poświęcaniu jakiegoś dobra dla ratowania innego dobra, przy czym niebezpieczeństwa nie można było uniknąć, a dobro poświęcone nie przedstawia wartości wyższej niż dobro ratowane.

Wymienione działania są nie tylko legalne, ale także społecznie pożyteczne i powinny być nagradzane. Nie należy tylko przekraczać koniecznych granic i dopuszczać się tzw. ekscesów (presja, opresja itp.).

W tym miejscu rodzi się pytanie: na jakie postawy i zachowania możemy liczyć? Problemy, jakich doświadczamy, mają charakter cywilizacyjny. Sytuacja zmienia się w ten sposób, że potrzebne są sprawne narzędzia. Jest zagrożenie, ale także szansa. Ważnych rzeczy o ludziach dowiadujemy się w sytuacjach trudnych.

Podsumowanie

Gra decyzyjna miała konstruktywny, roboczy charakter i przebieg. Cel gry decyzyjnej został osiągnięty.

Obronność, zorganizowane działania w sytuacji zagrożeń, to nasz wspólny wysiłek i mądrość. Wypracowane w gronie Kierowniczej Kadry Uniwersytetu decyzje i wnioski będą wykorzystane w procesie planowania pozamilitarnych przygotowań obronnych i zostaną przekazane przez uczestników gry decyzyjnej do wiadomości osób funkcyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań w Uniwersytecie.

Organizator-sprawozdawca:

STARSZY SPECJALISTA
ds. Obronnych
Andrzej Mrozek
mgr Andrzej Mrozek